

‘कफ सिरप’चा इशारा

मध्य प्रदेशात कोल्ड्फु नावाचे कफ सिरप घेतल्याने चौदा मुलांचा मृत्यू झाल्याने औषधांवरील नियंत्रणाचा प्रश्न पुन्हा एकवार समोर आला आहे. या प्रकरणी एका डॉक्टरला अटक झाली असली तरी सिरप जिने तयार केले त्या कंपनीवर काय कारवाई होणार हे अधिक महत्त्वाचे आहे. छिंदवाडा इथे परासिया इथे हे सिरप घेतल्यानेच मुलांचा मृत्यू झाल्याचे पोलिसांचे म्हणणे आहे. राजस्थानमधील भरतपूर व सिकर इथेही असे प्रकार झाल्याचे आढळले आहे. हा सर्व प्रदेश मागास व आदिवासीबहुल आहे. अशा पट्ट्यामध्ये स्वस्तातील व भेसळयुक्त औषधे दिली विकली जातात का असा प्रश्न यामुळे निर्माण झाला आहे. या मुलांमध्ये सिरप घेतल्यावर उलट्या, हगवण, पोटदुखी व लघवीच्या तक्रारी आढळून आल्या. आरंभी यंत्रणांनी त्याकडे लक्ष दिले नाही. हा ताप व्हायरल किंवा विषाणूजन्य असावा अशी कारणे देण्यात आली. मात्र लोकांच्या वाढत्या दबावानंतर काही मुलांच्या मृतदेहांची उत्तरीय तपासणी करण्यात आली. त्यात डायइथिलिन ग्लायकोल या घातक रसायनाची मात्रा प्रमाणाहून कितीतरी अधिक आढळली. त्यामुळे मग घाईघाईने कोल्ड्फु व नेक्सट्रांस एीएस या औषधांवर बंदी घालण्यात आली. तमीळनाडूच्या कांचीपुरम इथे श्रेसन फार्मास्युटिकल्स या कंपनीने हे सिरप उत्पादित केले होते. केरळ सरकारने या सिरपची विक्री व वितरण थांबवले आहे. महाराष्ट्रात अन्न व औषध प्रशासनाने स्थानिक यंत्रणांना योग्य ती कारवाई करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. डॉक्टरांनी अशी औषधे न सुचवणे आणि औषध दुकानदारांनी अशा श्रेणीतल्या औषधांचा साठा न ठेवणे हे ताबडतोबीचे उपाय आहेत. ते संबंधित करतील यात शंका नाही नागरिकांनीही सतर्क राहून आपल्या मुलांना कोणते औषध दिले जात आहे व त्यात कोणते घटक आहेत हे काळजीपूर्वक वाचले पाहिजे. शिवाय मुळात दोन वर्षांपर्यंतच्या मुलांना शक्यतो कफ सिरप देऊ नये अशा केंद्र सरकारच्या मार्गदर्शक सूचना आहेत हेही लक्षात ठेवायला हवे. थोडीशी सर्दी झाली तरी लगेच औषधांचा मारा सुरू करणे हेही टाळायला हवे.

कठोर कारवाई हवी

कफ सिरपबाबत सरकारने केलेली कारवाई योग्यच आहे. आता तिचा शेवटपर्यंत पूर्ण तपास होऊन दोषींना कठोर शासन व्हावे अशी अपेक्षा आहे. मात्र हे करताना दुसऱ्या टोकाला जाणे टाळायला हवे. सर्वेच औषधे, सर्वच कंपन्या व सर्वच डॉक्टर यांना आरोपींच्या पिंजऱ्यात उभे करणे टाळायला हवे. मध्य प्रदेशातील प्रकरणात अटक झालेले प्रवीण सोनी हे सरकारी सेवेतील डॉक्टर आहेत. ते खासगी व्यवसायीही करतात. गेल्या अनेक वर्षांपासून हे सिरप तसेच या कंपनीची इतरही औषधे आपण मुलांना देत आलो आहोत असे त्यांचे म्हणणे आहे. यावेळच्या सिरपमध्ये डायइथिलिन ग्लायकॉल तब्बल ४८ टक्के इतक्या भयंकर प्रमाणात आढळले. हे कंपनीच्या उत्पादन प्रकल्पात बेपर्वाईमुळे घडले की नप्याचे प्रमाण वाढवण्यासाठी मुद्दाम घडवले गेले हे तपासायला हवे. डॉक्टरांचे म्हणणे असे आहे की, औषधे ते तयार करीत नाहीत. ज्या रोगावर जे औषधी घटक आवश्यक असतात त्यांच्या अनुरूप बाजारात उपलब्ध असणारी औषधे ते देतात. तीन वर्षांपूर्वी भारतीय कंपन्यांनी तयार केलेले कफ सिरप घेतल्याने गाम्बिया देशातील अनेक मुलांमध्ये मूरपिंड निकाी होण्याच्या घटना घडल्या. त्यानंतर जागतिक आरोग्य संघटनेने तपासणी केली असता इथिलिन व डायइथिलिन ग्लायकॉल हेच विषारी घटक याला कारणीभूत असल्याचे आढळले. याच दरम्यान, उझबेकिस्तान, इंडोनेशिया या देशांमध्येही काही बालमृत्यूंच्या घटना घडल्या. त्यामुळे काही औषधांवर बंदी घालून काही कंपन्यांवर कारवाई करण्यात आली. पण त्या कारवाईचे पुढे काय झाले याचा कोणालाच पत्ता नाही. ती कडकपणे झाली नसती तर पुन्हा तशाच स्वरूपाचा प्रकार आपल्या देशात घडला असता. आता पुन्हा एकवार केंद्र सरकार कारवाई केल्याचे नाटक करील. पण ती कारवाई तडीला जाईल हे माध्यमे तसेच डॉक्टरांच्या संघटनांनी पाहायला हवे. कारण, मध्य प्रदेशातली पहिली कारवाई डॉक्टरवरच झालेली आहे व त्यांनाच रुग्णांच्या नातेवाइकांच्या रागाचा पहिला सामना करावा लागू शकतो.

वेळीच सावध व्हा

दरम्यान, या घटनेमुळे आपल्या एकूण औषध उद्योगाबाबतच अनेक प्रश्न निर्माण झाले आहेत. भारतातील औषध उद्योगाची उलाढाल सुमारे चार लाख कोटी रुपयांची आहे. त्यातील सुमारे अडीच लाख कोटी रुपये हे निर्यातीतून येतात. जगातील एकूण औषध निर्यातीपैकी २० टक्के म्हणजे एकपंचमांश भारतातून होते. जैनरिक किंवा स्वस्त औषधांच्या उत्पादनात भारताचा जगात पहिला क्रमांक आहे. शिवाय जगात दिल्या जाणाऱ्या लसंपैकी ६० टक्के लसी भारतात तयार होतात. मात्र बोगस औषधांच्या धंद्यातही दुर्दैवाने भारतच अग्रेसर आहे. जगातील ७५ टक्के अशी बोगस व बेकायदा औषधे भारतात तयार होतात. २०२२ मध्ये जे कफ सिरप घेऊन गाम्बियामध्ये ७० आणि उझबेकिस्तानमध्ये १९ मुले मेली तेही असेच बोगस असावे असा एक अंदाज आहे. यासाठी औषध निर्मिती कारखान्यांची सरकारने अधिक कडक पाहणी करायला हवी. उत्पादन प्रक्रिया अत्यंत काटेकोरपणे नियमांचे पालन करून चालते की नाही हे पाहायला हवे. देशाला लाखो कोटींचे परकीय चलन मिळवून देणाऱ्या या उद्योगाची प्रतिष्ठा जपणे अत्यंत आवश्यक आहे. त्यासाठी सरकारी यंत्रणांम धील भ्रष्टाचार शून्य असेल हे पाहायला हवे. औषध उद्योगामध्ये जगभरच नाना प्रकारच्या भानगडी चालतात. प्रचंड फायदे मिळवण्यासाठी कंपनी सोकावलेल्या असतात. औषधांचे काही घटक रुग्णांना अपायकारक असल्याचे चाचण्यांमध्ये आढळले तरी त्याकडे दुर्लक्ष करून औषधे तयार केली जातात. याबद्दल रोश या कंपनीविरुद्ध एडम्स नावाच्या कर्मचाऱ्याने दिलेली लढाई प्रसिद्ध आहे. जॉसन ही कंपनी तर बेकायदा गोष्टींसाठी कुविख्यात आहे. तिच्या पावडरमध्ये तसेच इतर औषधांमध्ये मुले तसेच मोठी माणसे यांना कर्करोग होईल असे घटक असल्याचे वेळोवेळी आढळले होते. तरीही त्या कंपनीची अमेरिकी सरकारने पाठराखण करण्याचा प्रयत्न केला. आपल्याकडे तर बहुसंख्य यंत्रणा भ्रष्टाचाराने किडलेल्या आहेत. त्यामुळे सरकारला कठोरपणे कारवाई करायला हवी. कफ सिरपसारखी प्रकारणे या धोक्याच्या घटा आहेत. आपल्या औषध उद्योगाबद्दल जगात प्रतिकूल मत झाले तर हा धंदा बसायला वेळ लागणार नाही. अलिकडेच ट्रम्प यांनी अमेरिकेत आयात होणाऱ्या औषधांवर दणकावून कर लागू केला. आज तो फक्त पेटेटेड औषधांसाठी आहे. उद्या तो सरसकटही लागू होऊ शकतो. चीनदेखील आता औषध निर्मिती क्षेत्रात मुसंडी मारण्याच्या प्रयत्नात आहे. त्यामुळे भारताने वेळीच सावध होऊन आपली नियंत्रणे भक्कम करण्याची आवश्यकता आहे.

विचार

सध्या जागतिक हवामानबदलाची चर्चा सुरू आहे, मात्र यानंतर हिमयुग अवतरण्याची शक्यता आहे. अलीकडेच कॅलिफोर्निया विद्यापीठाच्या संशोधकांनी पृथ्वीच्या नैसर्गिक कार्बनचक्रातील एक मोठी त्रुटी शोधून काढली. ही त्रुटी पृथ्वीच्या तापमानात असामान्य बदल कसे होऊ शकतात आणि दीर्घकालीन जागतिक तापमानवाढीनंतर हिमयुगासारखे अत्यंत थंडीचे युग कसे येऊ शकते, हे स्पष्ट करण्यास मदत करते.

पृथ्वीचे तापमान प्रामुख्याने खडकांच्या नैसर्गिक क्षरणामुळे नियंत्रित होते. या प्रक्रियेत पाऊस वातावरणातून कार्बन डायऑक्साइड शोषून घेतो. पावसामुळे तो खडकात मिसळतो. खडक हळूहळू विरघळतात आणि कार्बन आणि कॅल्शियमच्या रुपात समुद्रात पोहोचतात. समुद्रात हे कार्बन साठे एकत्र एकत्र होऊन शंख, कोरल आणि चुनखडीचे खडक तयार होतात. त्यामुळे समुद्राच्या तळावरील कार्बन दीर्घकाळ स्थिर राहतो. शास्त्रज्ञांनी या कार्बनचक्राचा एक नवीन पैलू शोधला आहे. तो पृथ्वीला अत्यंत थंड वातावरणाकडे ढकलू शकतो. पृथ्वी गरम होताना खडकांची झीज वेगाने होते. त्यामुळे जास्त कार्बन डाय डायऑक्साइड शोषले जाते आणि वातावरणातून ते बाहेर पडते. यामुळे पृथ्वी थंड होते. संशोधकांनी म्हटले आहे, की पृथ्वी गरम होताना खडक कार्बन जलद शोषून घेतात आणि पुन्हा थंड करतात. जुने भूगर्भीय पुरावे दर्शवतात की पृथ्वीचे सुरुवातीचे हिमयुग इतके तीव्र होते, की संपूर्ण ग्रह बर्फाने झाकलेला होते. संशोधकांना आढळून आले आहे की समुद्रातला कार्बनसंचयदेखील या प्रक्रियेत महत्त्वाची भूमिका बजावतो. वातावरणातील कार्बन डायऑक्साइड वाढत असताना आणि पृथ्वी गरम होत असताना फॉस्फरससारखे अधिक पोषक घटक समुद्रात जातात. हे पोषक घटक प्लँक्टनच्या वाढीस चालना देतात. प्लँक्टन सूर्यप्रकाशाच्या मदतीने कार्बन डायऑक्साइड शोषून घेतात. प्लँक्टन मरतात, तेव्हा त्यांचे शरीर कार्बनसह समुद्राच्या तळाशी पडते आणि कार्बन कायमच्या साठवला जातो; पण उष्ण, पोषक तत्वांनी समृद्ध महासागरांमध्ये ऑक्सिजनची पातळी कमी होते. ऑक्सिजनच्या कमतरतेमुळे समुद्राच्या तळाशी जमा होण्याऐवजी फॉस्फरसचा समुद्रात पुनर्वापर केला जातो. अधिक पोषक तत्वे, अधिक प्लँक्टन, अधिक कार्बन संचय, अधिक थंड होणे ही प्रक्रिया हळूहळू संतुलित होण्याऐवजी पृथ्वीला अत्यंत थंड होण्यास कारणीभूत ठरू शकते.

या प्रक्रियेचे स्पष्टीकरण देताना संशोधक सांगतात की, तुम्ही आपल्या घरात एअर कंडिशनर (एसी) चालू करून तापमान २५ अंश सेल्सिअसवर ठेवू इच्छिता. बाहेरील तापमान वाढल्यास एसी अधिक थंडी निर्माण करतो. काही प्रकरणांमध्ये ही थंडी जास्त असू शकते. त्याचप्रमाणे पृथ्वीचा थर्मोस्टॅट कधी कधी जास्त थंडी निर्माण करतो. संशोधनात असेही आढळून आले आहे की प्राचीन काळात वातावरणातील ऑक्सिजनची पातळी खूपच कमी होती. त्यामुळे हे थर्मोस्टॅट आणखी अनियमित आणि अस्थिर बनले. म्हणूनच मागील हिमयुग इतके तीव्र होते. आज उच्च ऑक्सिजन पातळी बदलाचा परिणाम कमकुवत करेल; परंतु तरीही पुढील हिमयुगाच्या प्रारंभास काही प्रमाणात विलंब होऊ शकतो. याचा अर्थ असा आहे का, की मानववंशीय जागतिक तापमानवाढीनंतर पृथ्वी पुढील हिमयुगात प्रवेश करू शकतात? याबाबत संशोधकांचे म्हणणे हो असे आहे; परंतु ते लवकर होणार नाही.

त्यांचे मांडिल असे सूचित करते, की जास्तीत जास्त थंडी असा परिणाम नक्कीच निर्माण करेल; परंतु सध्याचे हवामानसंकट कमी करण्यासाठी हे पुरेसे नाही. संशोधन पत्रात म्हटले आहे, की पुढील हिमयुग पन्नास हजार वर्षांमध्ये सुरू होईल की दोन लाख वर्षांमध्ये हा खरा प्रश्न आहे. पृथ्वीचे नैसर्गिक थर्मोस्टॅट या आयुष्यात आपल्याला मदत करू शकत नाही.

या संशोधनातून स्पष्ट होते की पृथ्वीवरील नैसर्गिक प्रक्रिया गुंतागुंतीच्या आहेत. जागतिक तापमानवाढीच्या सध्याच्या युगात आपल्या

मिलिंद बेंडळे

क्रियाकलापांवर आणि कार्बन उत्सर्जनावर नियंत्रण ठेवणे आपल्यासाठी अत्यावश्यक आहे. नैसर्गिक प्रणाली अखेरीस ग्रह थंड करतील; परंतु ही प्रक्रिया खूप मंद आहे आणि त्याचे परिणाम आपल्या आयुष्यात जाणवणार नाहीत. म्हणूनच सतत प्रयत्न आणि जागरूकता ही आजची सर्वात तातडीची गरज आहे. शास्त्रज्ञांचा विश्वास आहे की आपल्याला अजूनही आपल्या उत्सर्जनावर नियंत्रण ठेवण्याची आवश्यकता आहे. हे खरे आहे की उष्ण झालेली पृथ्वी पुन्हा कधी तरी थंड होईल; परंतु ती इतकी मंद असेल की या पिढीला त्याचा काहीही उपयोग होणार नाही. म्हणून आपल्याला आजच कृती करण्याची गरज आहे, कार्बन उत्सर्जन कमी करणे, पर्यावरणपू्क वातावरण निर्माण करणे आणि शाश्वत ऊर्जास्रोतांकडे वाटचाल करणे. जागतिक तापमानवाढ उलटवल्याने थेट हिमयुग सुरू होण्याची शक्यता नाही. त्याऐवजी, पृथ्वीचे नैसर्गिक चक्र आणि हरितगृह परिणाम पुढील हिमयुग सुरू होण्यास विलंब करू शकतात, जे पुढील दहा हजार ते एक लाख वर्षांमध्ये अपेक्षित आहे. काही सिद्धांत सूचित करतात, की जागतिक तापमानवाढ समुद्राच्या प्रवाहांना, विशेषतः गल्फ स्ट्रीमला विस्कळीत करून हिमयुग सुरू करू शकते. त्यामुळे युरोपमध्ये नाट्यमय थंडी पडते.

कार्बन डायऑक्साइडचे उत्सर्जन ताबडतोब थांबले, तरी सध्याच्या जागतिक तापमानवाढीचे आणि महासागरातील बदलांचे परिणाम पुढील हजार वर्षांमध्ये अपरिवर्तनीय असतील. आपल्या आयुष्यात हिमयुग सुरू होणे अशक्य होईल. १९७० च्या दशकाच्या सुरुवातीला सलग अनेक वर्षी थंडी जास्त मतदानकेंद्रावर अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची गैरसोय होऊ नये यासाठी बंद शाळांमध्ये पाणी, वीज, स्वच्छतागृह अशा सुविधा उपलब्ध करण्याचे काम बांधकाम विभागामार्फत करण्यात आले होते. बंद पडलेल्या दुर्लक्षीत शाळा मतदानामुळे पुन्हा बळक्या झाल्या होत्या.

गरज सरो आणि वेद्य मरो अशी अवस्था बंद पडलेल्या जिल्हा परिषद शाळांची झाली आहे.मतदानाचे काम पुर्ण झाल्यावर या शाळांकडे पाठ करण्यात आली आहे.त्यामुळे या शाळा दुर्लक्षीत झाल्या आहेत. पुन्हा शाळेच्या परिसरात गवत वाढण्यापासून, दारे खिडक्या खराब झाल्या आहेत. भिंतीवरील रंग उडू लागले आहे. त्यामुळे शाळा ओसाड झाल्या आहेत. लाखो रुपांचा दुस्स्तीवर झालेला खर्च पुन्हा एकदा वाया गेला आहे.

बंद पडलेल्या शाळांचा वापर फक्त निवडणूकीच्या कालावधीत केला जात आहे. इतर वेळेला या शाळा दुर्लक्षीत राहत आहेत. करोडो रुपांचा खर्च करून जिल्हा परिषदेच्या शाळा बांधण्यात आल्या. या दुर्लक्षीत शाळांचा इतर वेळेला योग्य वापरासाठी वापर केल्यास या शाळांमधील बहर कायम ठीकून राहू शकतो.

बंद शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांचा पुर्वी किलबिलाट होता. त्यामुळे शाळा नेहमीच ताजी टवटवीत वाट होती. परंतु शाळा बंद झाल्याने हा किलबिलाट नाहीसा झाला आहे.

बोलकी शाळा आता एकटी बेवारससारखी पडून आहे. वाढलेले गवत, तुटलेला पत्रा, तडे पडलेल्याभिंतीचशाळांमध्ये आहे. या शाळांचा निवडणूकीसाठी फक्त वापर करण्यापेक्षा बचत गट व इतर संस्थांना चालविण्यास दिल्यास शाळांची इमारत कायमचा बोलक्या राहतील.

शाळा बांधणीसाठी केलेला खर्चदेखील वाया जाणार नाही, अशी प्रतिक्रिया उमटत आहे.

कवी व कवित्व यांच्या कार्याची आदर्शवादी भूमिका केशवसुतांनी मांडलेली असल्यामुळे त्या भूमिकेत चिंतन प्रेरकता जाणवते. त्यांच्या निसर्गविषयक कवितांवर वर्डस्वर्थ व एमर्सन यांच्या विचारांचा परिणाम झालेला दिसतो. सृष्टीतील सौंदर्य काव्याला प्रेरक ठरते व त्याच्या मानवी जीवनातील विषमतेचा अभाव असल्याने निसर्गसहवास सुखद ठरतो, अशा दृष्टीने केशवसुत निसर्गाकडे बघतात. ‘भृंग’ (१८९०), ‘पुष्पप्रात’ (१८९२) व ‘फुलांपांखरूं’ (१९००) या त्यांच्या काही म हत्वाच्या निसर्गकविता होत.

क्रांतिकारक सामाजिक विचार ओजस्वीपणे व्यक्त करणाऱ्या त्यांच्या प्रसिद्ध कविता म्हणजे, ‘तुतारी’ (१८९३), ‘नवा शिपाई’ (१८९८) व ‘गोफण केली छान’ (१९०५) या होत. अशा या महान कवीचे ७ नोव्हेंबर १९०५ रोजी निधन झाले.

चर्चा आजची

ग्रामीण भागातील तळागाळातील विद्यार्थी शिकला पाहिजे, यासाठी सरकारने गाव तेथे शाळा सारखे उपक्रम राबविले होते. त्यामुळे प्रत्येक गावांमध्ये शाळा बांधणीचा उपक्रम जिल्हा परिषदेमार्फत राबविण्यात आला.

गावातच शाळा उभ्या राहिल्याने पालक वर्गासह विद्यार्थ्यांमध्ये आनंद झाला. मात्र स्पर्धाच्या युगात जिल्हा परिषद शाळेतील शिक्षणाचा दर्जा घसरू लागल्याने पालकांनी अन्य शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना पाठविण्यास सुरुवात केली. त्याचा परिणाम पटसंख्येअभावी जिल्हा परिषदेच्या तीनशे शाळा बंद पडल्या. विद्यार्थ्यांची संख्या कमी झाल्याने याशाळा बंद केल्या. त्यामुळे या शाळा ओस पडल्या आहेत. त्यांचा काहीच वापर होत नाही. त्यामुळे बंद शाळा दुर्लक्षीत झाल्याचे चित्र पहावयास मिळत आहे. बंद शाळांचा योग्य वापर केल्यास जिल्हा परिषदेच्या उत्पन्नात भर पडण्यास मदत होईल अशी चर्चा सुरू आहे.

रायगड जिल्हा परिषदेची शाळेतून अनेक विद्यार्थी घडून वेगवेगळ्या उच्च पदावर कार्यरत आहेत. जिल्हा परिषद शाळेतील आठवणी आजही अनेक विद्यार्थ्यांच्या हृदयात आहेत.

गावे, वाड्यांमध्ये असलेल्या मुला मुलींचे ज्ञान मंदिर म्हणून जिल्हा परिषद शाळेकडे पाहिजे जाते. त्यामुळे जिल्हा परिषदेची शाळा प्रत्येकालाच आवडते. जिल्हा परिषद शाळेमध्ये वेगवेगळे उपक्रम राबवून विद्यार्थ्यांच्या बौध्दीक व शारीरिक विकासाला चालना देण्याचा प्रयत्न केला जातो.

परंतु गेल्या काही वर्षांपासून जिल्हा परिषद शाळेतील विद्यार्थ्यांची गळती वाढत आहे.

या शाळेतील विद्यार्थी अन्य शाळेत शिक्षण घेत आहेत. त्यामुळे जिल्हा परिषद शाळेतील पटसंख्या कमी होऊ लागली आहे.

जिल्हा परिषद शाळांमधील विद्यार्थ्यांची गळती थांबविण्यासाठी शिक्षण विभागामार्फत

वेगवेगळे उपक्रम सुरू करण्यात आले. शाळांमध्ये वेगवेगळे अभियान घेण्यात आले. दसराविना शाळा, खेळता खेळता शिक्षण सारखे उपक्रम राबवण्याबरोबरच पालक, शाळा व्यवस्थापन समितीच्या मदतीने विद्यार्थी संख्या वाढविण्यासाठी प्रयत्न करण्यात आले. गावांमध्ये रॅली काढून जिल्हा परिषद शाळेचे महत्त्व पटवून देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. शाळा बाबद्द विद्यार्थ्यांना शोधून त्यांना जिल्हा परिषद शाळेत टिकून ठेवण्यासाठी वेगवेगळे उपक्रम राबविले. तरीदेखील जिल्हा परिषद शाळेतील

प्रमोद जाधव

पटसंख्या कमी होऊ लागली. जिल्हा परिषद शाळेत शिक्षणाचा दर्जा नसल्याचा आरोप करीत अनेक पालकांनी अन्य शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना शिक्षण देण्याचा प्रयत्न केला. त्यामुळे पटसंख्येत दिवसेंदिवस घट झाली. वीस पेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या शाळा बंद करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला. जिल्ह्यातील ३०० शाळा बंद करण्याची वेळ जिल्हा परिषद शिक्षण विभागावर आली. गेल्या पाच वर्षांपासून या शाळा बंद स्थितीत आहेत. फक्त निवडणूकीच्या कालावधीत मतदान केंद्र म्हणून या शाळेला नवा साज चढविण्याचे काम केले जाते. परंतु इतर वेळेला मात्र शिक्षण विभागाचा साधा कर्मचारीदेखील फिरकत नसल्याचे चित्र आहे. रायगड जिल्ह्यातील अलिबाग, पेण, पनवेल, उरण, महाड, श्रीवर्धन,

कर्जत या सात विधानसभा मतदारसंघातील निवडणूकीचे मतदान २० नोव्हेंबरला होते. मतदान केंद्र सुसज्ज असणे आवश्यक होते. त्यामुळे बंद पडलेल्या शाळांची दुरुस्ती करून त्यांचा मतदान केंद्र म्हणून वापर करण्यात आला होता. शाळांमधील परिसर स्वच्छ करण्याबरोबरच

दिनविशेष

केशवसुत हे आधुनिक मराठी काव्याचे प्रवर्तक म्हणून ओळखले जाणारे एक श्रेष्ठ कवी. त्यांचे पूर्ण नाव कृष्णाजी केशव दामले. काव्यरत्नावली या मासिकाचे संपादक नारायण नरसिंह फडणीस यांच्या सूचनेवरून ‘केशवसुत’ या टोपणनावाना त्यांनी स्वीकार केला. त्यांचा जन्म ७ ऑक्टोबर १८६६ रोजी रत्‍नागिरी जिल्ह्यातील मालगुंड या गावी झाला. त्यांचे शिक्षण खेड, बडोदे, वर्धा, नागपूर व पुणे या ठिकाणी झाले. शिक्षणकालातच १८८० मध्ये त्यांचा विवाह झाला. मॅट्रिकनंतर (१८८९) मुंबईला १८९७ पर्यंत निरमिळ्या हेमांगी नोकऱ्या केल्या. पुढे प्लेगमुळे मुंबई सोडून ते खानदेशात गेले.

केशवसुतांनी विद्यार्थीदशेतच काव्यलेखनास आरंभ केला असला, तरी त्यांचा मुख्य काव्यचक्रानकाल १८८५ ते १९०५ हाच होय. या काळातील त्यांच्या सुमारे १३५ कविता

आधुनिक मराठी काव्याचे प्रवर्तक केशवसूत

आज उपलब्ध आहेत. नागपुरास असताना रेव्ह. टिळक व कवी वसंत यांचा सहवास त्यांना लाभला होता. काव्य हे त्यांचे जीवनव्धेय असल्याने स्वाभाविकपणेच त्यांनी काव्यरचनेच्या नव्या वाटा चोखाळल्या. या प्रयत्नात प्रारंभीच्या संस्कृत काव्याचा आदर्श अल्पकालीन ठरला व पूर्वकालीन मराठी काव्य प्रभावशून्य ठरले. परंतु इंज्रजीतील स्वच्छंदतावादी मनोवृत्तीच्या वर्डस्वर्थ, शेली आणि कीट्स यांसारख्या कवींचे काव्य मात्र त्यांना प्रेरक व अनुकरणीय वाटले.

नवीन काव्याबरोबरच काव्यविषयक नवा दृष्टिकोन व नवी अभिरूची निर्माण करण्याची जबाबदारी नव्या कवींवर पडते. केशवसुतांनी अशा जबाबदारीने लिहिलेल्या कवितांपैकी, ‘स्फूर्ति’ (१८९६), ‘कवितेचे प्रयोजन’ (१८९९), ‘आम्ही कोण?’ (१९०१) आणि ‘प्रतिभा’ (१९०४) या कविता महत्त्वाच्या आहेत. व्यापक मानवी जीवनाच्या संदर्भात

होती, तेव्हा काही शास्त्रज्ञांना तापमानातील घट ही पृथ्वी एका नवीन हिमयुगात प्रवेश करत असल्याचे लक्षण आहे, असा अर्थ लावला; परंतु त्या दशकाच्या अखेरीस भाकिंते उलटली आणि तज्ज्ञ वाढत्या तापम नाबद्दल काळजी करू लागले. तेव्हापासून सरकारे आणि पर्यावरणीय गट वातावरणातील हरितगृह वायू आणि जागतिक तापमानवाढ कमी करण्यासाठी सार्वजनिक ऊर्जेच्या वापरात नियम आणि बदल करण्यासाठी दबाव आणत आहेत. आपण आपल्या ऊर्जावापराच्या सवयी बदलण्याचा प्रयत्न करत असताना काही शास्त्रज्ञ प्रश्न विचारत आहेत, की जागतिक तापमानवाढ खरोखरच काही उद्देश पूर्ण करत आहे का? ही वाढती उष्णता आपल्याला दुसऱ्या हिमयुगात प्रवेश करण्यापासून रोखत आहे का आणि आपण ही प्रक्रिया उलट केली, तर पुन्हा एकदा बर्फाने झाकले जाऊ का? अतिथंडी आणि उष्णता पृथ्वीच्या इतिहासात नवी नाही. एक अन्न वर्षांपासून पृथ्वीने उष्णता आणि थंडीच्या कालावधीत तापमानात आलटून पालटून मंद चढ-उतार अनुभवले आहेत. समुद्राचे प्रवाह, सूर्याभोवती पृथ्वीच्या कक्षेत बदल आणि वातावरणीय रचना यासह अनेक घटक याला जबाबदार आहेत. यापैकी काही कालखंड इतरापेक्षा जास्त तीव्र होते.

हिमयुग नावाच्या तीव्र शीतलहरीही येऊन गेल्या आहेत. त्या दरम्यान विशाल हिमनद्यांनी पृथ्वीचा बराचसा भाग व्यापला होता. हिमयुगांदरम्यान पृथ्वी सामान्यतः सापेक्ष उष्णतेच्या काळात प्रवेश करते, त्याला आंतरहिमयुग म्हणतात, जे आपण गेल्या बारा हजार वर्षांपूर्वीच्या हिमयुगाच्या समाप्तीपासून अनुभवत आहोत. आता दिसते की आपण तापम नवाढीच्या ट्रेंडमध्ये आहोत. अनेक शास्त्रज्ञांच्या मते तो पृथ्वीच्या वातावरणात उष्णता अडकवणाऱ्या हरितगृह वायूंचा परिणाम आहे. एका विचारसरणीच्या मते तापमानवाढ करणारा ग्रह म्हणजे असा ग्रह, जो हिमयुगात उष्णतेच्या परिणामाची शक्यता कमी असते. पृथ्वी नेहमीच उष्ण आणि थंड चक्रातून जात असते. शास्त्रज्ञांचे म्हणणे आहे की पुढील दहा हजार ते एक लाख वर्षांमध्ये कधी तरी आपल्याला आणखी एका मोठ्या थंडीचा सामना करावा लागेल. असे झाले तर युरोप आणि उत्तर अमेरिकेसह जगाचा बराचसा भाग बर्फाच्या जाड चादरीने झाकला जाईल. काही संशोधकांच्या मते हरितगृह वायूच्या परिणामामुळे पृथ्वीच्या वातावरणात अडकलेली उष्णता या थंडीची भरपाई करेल. ती पृथ्वीला दुसऱ्या हिमयुगात प्रवेश करण्यापासून रोखेल. हिमयुग टाळणे ही चांगली बातमी वाटत असली तरी संशोधकांच्या इशाऱ्यानुसार जागतिक तापमानवाढ ही सोपी कामगिरी नाही. त्याचे पृथ्वीवर इतर गंभीर आणि अग्रिय परिणाम होऊ शकतात.

हैकयंगरू

पक्ष्यांच्या स्थलांतरावर मोठे गंडांतर

पक्ष्यांचे स्थलांतर हा खरे तर निसर्गाचा एक अद्भुत चमत्कार म नला जातो, कारण पक्षी अन्नाची उपलब्धता, प्रजनन आणि स्थानिक हवामान बदलामुळे त्यांच्या अस्तित्वासाठी आणि प्रजातीच्या वाढीसाठी हजारो किलोमीटरचे लांबचे अंतर कापून स्थलांतर करतात. मात्र वातावरणीय बदल, जागतिक तापमान वाढीमुळे पक्ष्यांच्या स्थलांतरावर मोठे गंडांतर आले आहे. जगभरातील ७३ सर्वोत्तम आंतरराष्ट्रीय वन्यजीव तज्ञांचा समावेश असलेली ‘स्थलांतरित प्रजाती आणि हवामान बदल’ विषयक कार्यशाळा ११ ते १३ फेब्रुवारी २०२५ दरम्यान स्कॉटलंडमधील एडिनबर्ग येथे आयोजित करण्यात आली होती. त्या कार्यशाळेचे निष्कर्ष नुकतेच ३ ऑक्टोबर २०२५ रोजी ‘स्थलांतरित प्रजातीवरील अधिवेशन’ने (सीएमएस) प्रसिद्ध केले. या निष्कर्षांवरून असे स्पष्ट झाले आहे की स्थलांतरित पक्षी अभूतपूर्व धोक्यांना तोंड देत आहेत, त्यामुळे त्यांचा अधिवास नष्ट होत आहे, त्यांच्या स्थलांतराचे मार्ग बदलले आहेत, परिणामी त्यांच्या अनेक प्रजातींसाठी नामशेष होण्याचा धोका वाढला आहे. या कार्यशाळेत इतर प्राण्यांच्या स्थलांतराचादेखील अभ्यास करण्यात आला. या अहवालातून हेही स्पष्ट झाले की स्थलांतरित पक्ष्यांसह प्राण्यांच्या प्रजाती मानवी जीवन टिकवून ठेवणाऱ्या परिसंस्थांमध्ये महत्त्वाचे दुवे म्हणून काम करतात. त्यामुळे प्रजातींच्या स्थलांतरातील अडथळे दूर करण्यासाठी या अनुष्ठानाने या अहवालात उचित उपाययोजना करण्याचे सुचविण्यात आले आहे.

– प्रदीप अनुसया शंकर मोरे, अंधेरी

शेतकऱ्यांना मोठे पॅकेज जाहीर करणे गरजेचे...

देशातील विविध भागात यंदा पावसाने काही ठिकाणी मुसळधार तर कुठे ढागटुगीसारखा पाऊस बरसून शेतकऱ्यांचे कंबरडे मोडले आहे. महाराष्ट्रात अतिवृष्टीने मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे त्यामुळे शेतकऱ्यांवर संकट उभे येवून ठाकले आहे. ६० लाख हेक्टरपेक्षा जास्त शेतीचे नुकसान झाल्याचे वृत्त आहे. हातातोडाशी आलेल्या पिंपळाा पूर्णपणे चक्काचूर उडाला आहे. या आर्थिक संकटातून शेतकऱ्यांना सावरण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने शेतकऱ्यांच्या मागे खंबीर उभे राहून मोठी आर्थिक मदत करणे गरजेचे बनले आहे. देशाच्या मध्यवर्ती सरकारने तातडीची मदत म्हणून महाराष्ट्राला २२०० कोटी रुपये दिले आहेत. नुकताच केंद्रीय गृहमंत्री शिंडी येथे एका कार्यक्रमादरम्यान आले असता राज्य सरकारने केंद्र सरकारला पंचनाम्याचा सविस्तर अहवाल पाठवावा. लगेचच प्रधानमंत्री मदत देतील असे आश्वासन दिले आहे. दरम्यान सिएम यांनी कर वसुलीचा धागा पकडून मापात पाप करणाऱ्या कारखानदारांना सोडणार नसल्याचा इशारा दिला आहे. काही कारखानदारांनी मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीला कडाडून विरोध दर्शविला आहे. त्या अनुषंगाने त्यांनी हे वक्तव्य केले असून यंदाना गळीत हंगाम १ नोव्हेंबरपासून सुरू करण्याचा तसेच मंत्री समितीच्या बैठकीत मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीसाठी १० रुपये आणि पूय्रस्त्यांच्या मदतीसाठी प्रतिटन ५ रुपये कपात करण्याचा निर्णय महाराष्ट्र सरकारने घेतला आहे त्याला माजी कृषीमंत्री शरद पवार यांनी तीव्र आक्षेप घेतला असून मोठ्या प्रमाणात शेतकरी संघटनांनी, काही कारखानदारांनी आणि शेतकऱ्यांनी जोरदार विरोध दर्शविला आहे आणि ते योग्यच म्हणवे लागेल. कारण शेतकरी स्वतः मदतीच्या प्रतिकेत असताना त्यांच्याकडून अशा पद्धतीने सक्तीने वसूल करणे अत्यंत चुकीचे आहे. त्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने या निर्णयाचा फेरविचार करावा तसेच भारत सरकारने यंदा महाराष्ट्रसह देशातील शेतकऱ्यांना या अस्मानाी संकटातून सावरण्यासाठी मोठे पॅकेज जाहीर करावे तर आणि तरच थोडाफार शेतकरी यातून बाहेर पड़ेल!

– राजू जाधव, मांगरू जि. बेळगांव

अभिष्टचिंतन ज्येष्ठ नागरिकांचे

७ ऑक्टोबर

१) श्री.मदन विठ्ठल माळी, मु थळपेठ, अलिबाग, ६-१0-१९५२
२) श्रीम. शैलजा शशिकांत म्हात्रे थळ, अलिबाग, ७-१0-१९५६
३)श्रीम.केतकी केशव टिड्गू मु.थळ, अलिबाग ७-१0-१९६१
४)श्री.विजय आनंद महाजन चेंदरे, अलिबाग ७-१0-१९४७

सुवर्णकण

चमत्कार करील तोच सत्पुरुष, संत किंवा साधू ही कल्पना खोटी आहे संतांच्या केवळ सहवासाने, उपदेशाने साधकाचा जीवन विषयक दृष्टिकोन बदलतो आणि खऱ्या आनंदाचा स्पर्श होतो हाच संतांचा प्रसाद याच प्रसादात ऐश्वर्य व सौभाग्य आहे.

श्रीज्ञानेश्वरभावहृदय आबामहाराज परंजपे

साधना आश्रम, दातार आळी, पेण.

तरुणीसह तिच्या

आईवर सशस्त्र हल्ला

ठाणे ː अर्नाळा येथील बंदरपाडा गावातील एका घरात घुसून शस्त्र हल्लेखोरांने झोपलेल्या तरुणीवर चॉपरने वार केले. यावेळी तिला वाचवण्याला गेलेल्या तिच्या आईवरही या हल्लेखोरांने हल्ला केला. यात दोघोही गंभीर जखमी झाल्या. नेत्रा गोवारी (तरुणी) व लीला गोवारी (आई) अशी दोघींची नावे असून त्यांच्यावर स्थानिक रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. हा धक्कादायक प्रकार सोमवारी पहाटे घडला. हल्लेखोर फरार असून पोलीस त्याचा शोध घेत आहेत.

पोलीस ठाण्यात रक्तदान शिबीर

। खोपोली । प्रतिनिधी ।

खोपोली पोलीस स्टेशनच्या आवारात सोमवारी (दि.६) रक्तदान शिबिर आणि स्वच्छ भारत अभियान मोठ्या उत्साहात पार पडले. लायन्स क्लब ऑफ खोपोली, खोपोली पोलीस स्टेशन, महामार्ग वाहतूक पोलीस मदत केंद्र बोरघाट आणि हेल्प फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने समर्पण ब्लड बँक यांच्या सहकार्याने हे शिबीर घेण्यात आले.

या उपक्रमाचे उद्घाटन लायन्स क्लब ऑफ खोपोलीचे अध्यक्ष लायन अचिनाश राजत, खोपोली पोलीस स्टेशनचे पोलीस निरीक्षक सचिन हिरे, महामार्ग वाहतूक पोलीस मदत केंद्र बोरघाटचे पोलीस निरीक्षक स्वप्निल पाटील आणि हेल्प फाउंडेशनचे अध्यक्ष गुरुनाथ सातेलकर यांच्या प्रमुख उपस्थितीत करण्यात आले.

या रक्तदान शिबिरात लायन्स क्लब ऑफ खोपोलीचे पदाधिकारी, खोपोली पोलीस स्टेशन आणि महामार्ग वाहतूक पोलीस मदत केंद्र बोरघाटचे अधिकारी व कर्मचारी तसेच हेल्प फाउंडेशनचे सदस्य यांनी उत्कृ ूर्तणेन रक्तदान करून समाजाप्रीती आपली जबाबदारी पार पाडली. रक्त संकलनाची जबाबदारी समर्पण ब्लड बँक यांनी यशस्वीरित्या सांभाळली.

चैताली म्हात्रे, रितेश मोकल यांना पुरस्कार

। उर्ण । प्रतिनिधी।

उर्ण पाले येथील मराठी प्राथमिक शाळेच्या शिक्षिका चैताली किरण म्हात्रे यांना जिल्हास्तरीय आदर्श शिक्षिका पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. तसेच, उर्ण तालुक्यातील रितेश प्रमेश मोकल यांनाही आदर्श शिक्षक पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. हा पुरस्कार वितरण सोहळा रोहा येथे

नुकताच पार पडला. पुरस्कार मिळाल्याबद्दल दोघांचेही सर्व स्तरांमधून अभिनंदन करण्यात येत आले. यावेळी चैताली म्हात्रे यांनी प्रत्येकांनी आई वडिलांचे संस्कार, शिक्षणाची कास, जिद्द आत्मसात केले, तर कोणतीही गोष्ट अशक्य नाही, असे सांगितले.

दिवाळीपूर्वी रस्त्यांवरील खड्डे भरा

● अन्यथा खड्ड्यात करणार अभ्यंगस्नान; मनसेकडून सार्वजनिक बांधकाम उपविभागाला निवेदन

। गुहागर । प्रतिनिधी ।

गुहागर शहरांमधील रस्त्यांवर पडलेले खड्डे दिवाळीपूर्वी त्वरित व व्यवस्थित भरावे. याबाबत महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेच्या वतीने तालुकाध्यक्ष सुनील हळदणकर यांनी सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग गुहागर यांना निवेदन सादर केले आहे. गुहागर शहरांमधील रस्त्यांवर पडलेले खड्डे दिवाळीपूर्वी न भरल्यास महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे सर्व पदाधिकारी व कार्यकर्ते दिवाळीच्या दिवशी रस्त्यावरील प्रत्येक खड्ड्यात अभ्यंगस्नान करतील, असा इशारा मनसे गुहागर तालुकाध्यक्ष सुनील हळदणकर यांनी सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग गुहागरच्या अधिकाऱ्यांना दिला आहे.

या निवेदनात पुढे म्हटले आहे की, गुहागर शहर हे शासकीय

तसेच पर्यटनाच्या दृष्टीने गुहागर तालुक्यातील अत्यंत महत्त्वाचे ठिकाण आहे. मात्र दुर्दैवाची बाब अशी आहे की, याच शहरातील रस्ते सध्या खड्डेमय अवस्थेत आहेत. त्यामुळे वाहतुकीस अडथळा निर्माण होत असून अपघात होण्याची शक्यता वाढली आहे. याचा थेट परिणाम पर्यटनावर तसेच

शहरातील नागरिकांच्या दैनंदिन जीवनावर होत आहे. या रस्त्याच्या दुरुस्ती संदर्भात अनेक वेळा महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेच्या वतीने निवेदने सादर करण्यात आली होती. तरीही आजतागायत याची दखल घेण्यात आलेली नाही. इतक्या महत्त्वाच्या ठिकाणी रस्त्यांची दुर्दशा झाल्याने जनजीवन विस्कळीत होण्यास

सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग जबाबदार ठरेल. यामुळे कोणताही अपघात घडल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी देखील आपल्या विभागाची असेल. जर आपण दिवाळीपूर्वी गुहागर शहरातील सर्व रस्त्यांवरील खड्डे व्यवस्थित बुजवले नाहीत तर महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना त्या प्रत्येक खड्ड्यात दिवाळीच्या

दिवशी अभ्यंगस्नान कोेल, याची नोंद घ्यावी. म्हणूनच आपण त्वरित याकडे लक्ष घालून रस्त्यांच्या दुरुस्तीचे काम सुरू करावे, अशी मागणी करण्यात आली आहे.

हा निवेदन देताना तालुकाध्यक्ष सुनील हळदणकर, उपतालुकाध्यक्ष प्रसाद विखारे, गुहागर शहर अध्यक्ष अभिजीत रायकर, गुहागर तालुका विद्यार्थी सेना अध्यक्ष प्रथमेश रायकर, गुहागर तालुका सांस्कृतिक विभाग राहुल जाधव, महाराष्ट्र सैनिक दर्शन जांगळी, अक्षय जोशी आदी कार्यकर्ते उपस्थित होते.

विद्यार्थिनीची आत्महत्या

नवी मुंबई ː नवी मुंबईतील ऐरोली परिसरातील शाळेत दहावीत शिकणाऱ्या अल्पवयीन विद्यार्थिनीने आत्महत्या केली आहे. मृत मुलीच्या वडिलांनी शाळेच्या मुख्याध्यापिकेवर गंभीर आरोप केले आहेत. या प्रकरणी मृत मुलीच्या वडिलांनी तक्रार दिल्यानंतर पोलिसांनी मुख्याध्यापिकेवर गुन्हा दाखल केला. पालकांनी केलेल्या तक्रारीनुसार, अनुष्काची दहावीची परीक्षा सुरू असताना तिच्या बेंचखाली कॉपी सापडली. त्यानंतर मुख्याध्यापिका कविता देशमुख यांनी तिचा सर्वांसमोर अपमान केला. तिच्याबद्दल अपराध दाखले. या घटनेमुळे ती मानसिक तणावाखाली होती. तिने मुख्याध्यापिकेच्या अपमानामुळेच हे टोकाचे पाऊल उचलल्याचा आरोप पीडित मुलीच्या वडिलांनी केला आहे.

PUBLIC NOTICE

NOTICE IS HEREBY GIVEN to all concerned that, we, on behalf of our client, are investigating the ownership right, title and interest of (i) Vidyadhar Balaram Patil, (ii) Harehshwar Balaram Patil, (iii) Saroj Ramchandra Vartak, (iv) Asha Jairam Patil, (v) Pratibha Kamlakar Mhatre and (vi) Dayanand Narayan Patil, in respect of all that piece and parcel of agricultural land bearing Gat No. 153 admeasuring 00-47-00 (Hectare-Ares-Square Meters) equivalent to 4,700 square meters, situate, lying and being at Village Pedhambe, Taluka Alibaug and District Raigad and more particularly described in the Schedule hereunder written (hereinafter referred to as the "Property").

Any person/ entities having or claiming to have any share, right, title, interest, claim, objection and/ or demand (directly or indirectly) whether by way of sale, memorandum of understanding, transfer, assignment, exchange, allotment, charge, encumbrance, tenancy, sub-tenancy, lease, sub-lease, license, mortgage (equitable or otherwise), inheritance, occupation, possession, partition, share, gift, devise, lien, charge, outgoings, development rights, maintenance, easement, trust, covenant or condition, easement, release, relinquishment or any other method through any agreement, contract, deed, document, writing, conveyance deed, devise, bequest, succession, family arrangement/ settlement, litigation, decree or order or award of any court of law or tribunal or revenue or statutory authority or arbitration or otherwise howsoever of any nature whatsoever, in, out of or upon the Property or any part thereof are hereby required to give notice thereof in writing along with complete and certified true copies of documentary evidence/ proof thereof, to the undersigned, at One World Centre, 7thFloor, Tower 2A, Senapati Bapat Marg, Lower Parel (West), Mumbai – 400 013 and also by e-mail to monika.bhonsale@trilegal.com and uday.shah@trilegal.com, within **14(fourteen) days** from the date hereof, failing which, claim/s, if any, of such person, shall be deemed to have been waived and/ or abandoned and not binding in any manner whatsoever.

SCHEDULE (Description of the Property)

All piece and parcel of agricultural land bearing Gat No. 153(corresponding to old Gat No. 160 and old Survey No. 85/1) admeasuring 00-47-00 (Hectare-Ares-Square Meters) equivalent to 4,700square meters, situate, lying and being at Village Pedhambe, Taluka Alibaug and District Raigad and bounded as follows:-

On or towards the North : Lands bearing Gat Nos. 152 and 232; On or towards the South : Passage for water (Naala); On or towards the East : Land bearing Gat No. 154; and On or towards the West : Land bearing Gat No. 144.

Dated this ____day of October, 2025
Monika Bhonsale
Partner Trilegal
Advocates and Solicitors
One World Centre,
7thFloor, Tower 2A,
Senapati Bapat Marg,
Lower Parel (West),
Mumbai - 400 013

	अॅड. महेश म. गुंजाळ नि. १४/ड
पेपर नोटिस	
मा. हंगरमेकर साहेब यांचे कोर्टात	
पनवेल येथील मे. दिवाणी न्यायाधीश व स्तर यांचे न्यायालयात	२मु.क्र. ८/२0२३
	... वादी
श्री. जुनेद नसरुद्दीन मेस्त्री विरुद्ध	
श्री. नुरसरात उर्फ हुमेरा मेस्त्री	... प्रतिवादी
प्रति,	
प्रतिवादी क्र. १) श्री. नुरसरात उर्फ हुमेरा मेस्त्री	
रा. मुस्लीम नाका, दादुभाई स्वीटसच्या पाठीमागे घर नं. १८५/अ, महात्मा गांधी मार्ग पनवेल ता. पनवेल, जि. रायगड- ४१0२0६	
ज्याअर्थी, वादी यांनी तुमच्या विरुद्ध न्यायालयात वाद दाखल केला आहे. म्हणून सदर दात्याच्या संबंधात आपले म्हणणे मांडण्यासाठी दिनांक १0/११/२५ रोजी सकाळी १0.३0 वाजता या न्यायालयात आपण जातीने किंवा ज्यास यथायोग्य सूचना दिलेल्या असून जो वादा संबंधीच्या सर्व महत्त्वाच्या प्रश्नांची उत्रे देऊ शकेल अशा किंवा सर्व प्रश्नांची उत्रे देऊ शकेल अशा व्यक्ती त्यांच्याबरोबर असेल अशा वकीलांमार्फत हजर होण्यासाठी तुम्हाला यादारे बोलावण्यात येत आहे व तुमच्या हजेरीसाठी ठरवलेला दिवस वादाच्या अंतिम निर्णयासाठी नेमलेला दिवस असल्यामुळे तुमच्या बचावाच्या पुढ्यर्थे तुम्ही ज्या साक्षीदाराच्या साक्षीचा व ज्या दस्तऐवजाचा आधार घेऊ इच्छिता ते सर्व साक्षीदार व सर्व दस्तऐवज त्या त्या दिवस हजर करण्याची तुम्हाला तयारी ठेवावी लागेल.	
तुम्हाला नोटिस देण्यात येत आहे की, उपरोक्त दिक्शी हजर न राहिल्यास तुम्हाला हजेरहेरीत वादाची सुनावणी होऊन निर्णय दिला जाईल याची दखल घ्यावी. आज दिनांक १४/0/२५ रोजी माझ्या सही व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिली.	
सही/-	सही/-
क. लिपिक	सहा. अधिक्षक
दि.न्या. व स्तर पनवेल	दि.न्या. व.स्तर पनवेल

नि|व|ड|क

शिक्षकांच्या बदलीमुळे विद्यार्थी भावुक

नेरळ ː कर्जत तालुक्यातील हेदवली या रायगड जिल्हा परिषदेच्या शाळेतील शिक्षकांची बदली झाली. यात प्रशाकीय बदली झालेले माजी मुख्याध्यापक किसन दरवडा, शिक्षक बाळाराम गायकर, विषय शिक्षक शांताराम पवार आणि सहशिक्षक भरत ढाकणे यांची बदली झाली. या शिक्षकांच्या मोठ्या योगदानामुळे हेदवली जिल्हा परिषद शाळेला मुख्यामाननीरी सुंदर शाळा स्पर्धेत राज्यात दुसरा क्रमांक मिळाला होता. या सर्व शिक्षकांची कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी शालेय व्यवस्थापन समिती आणि ग्रामस्थ यांच्या वतीने निरोप समारंभाचे आयोजन केले होते. या सर्व शिक्षकांचा स्वागत सत्कार ग्रामस्थांच्या वतीने करण्यात आला. यावेळी या शिक्षकांना निरोप देण्यासाठी झालेल्या कार्यक्रमात शाळेचे विद्यार्थी भावुक झाले होते.

शिवाणसई शाळेला संगणक, प्रिंटर भेट

पनवेल ː ग्रामपंचायत सदस्य विश्वास पाटील यांच्या शब्दरूपी पाठपुराव्याला यश आले असून शिवाणसई राजिप शाळेला दोन संगणक आणि दोन प्रिंटर भेट म्हणून मिळाले आहेत. कीर्ती महाविद्यालय दादर मुंबई यांच्या माध्यमातून शाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी संगणक आणि प्रिंटर भेट म्हणून देण्यात आले आहेत. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य प्राध्यापक डॉक्टर अनिल मार्कंडेय, दत्तात्रय पाटील, अंकुश ढळवी, मंदार खानविलकर, नमेश पांचाळ, निमेश कुंडे यांच्यासह रायगड जिल्हा परिषद शाळेच्या मुख्याध्यापिका प्रतिभा नाईकवडे, सुवर्णा कांबळे, उच्चला पाटील उपस्थित होते.

विजय सावंत यांचे स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन

आगरदांडा ː राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ आज जीवनाच्या सर्व पैलूंना स्पर्श करताना दिसतो आहे. हे सर्व काम हिंदू समाजाचे संघटन करण्यासाठी आहे. त्यामुळे मुळ देश साध्य करण्यासाठी मनुष्य निर्माण करण्यावर संघाचा प्रयत्न आहे. पंच परिवर्तन सुत्रांच्या आधारे समाजात अनुलाग्र बदल घडविण्यासाठी सज्जन शक्तींनी पुढे यावे, असे आवाहन राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे रायगड विभाग कार्यवाह विजय सावंत यांनी केले. मुरुड तालुका राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ शताब्दी वर्षाभित्तिय आयोजित एका जाहीर कार्यक्रमात मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते. तसेच, आपल्या भाषणात त्यांनी समरसता गतविधी, कुटुंब प्रबोधन, स्व जागरण, नागरी कर्तव्य आणि पर्यावरण संवर्धन या पंचसुत्रीवर अत्यंत अभ्यासपूर्ण विवेचन करून समाजात अकारण पसरविल्या जाणाऱ्या विमर्श (नॅरटिव्ह) कडे सावधपणे लक्ष देऊन कृती केली पाहिजे, असे आवाहन केले.

खासगी सावकारांविरोधात निषेध मोर्चा

ठाणे ː बेकायदेशीर पद्धतीने खासगी सावकार आणि वित्तीय संस्था यांच्या जाचक वसुली आणि अटीच्या विरोधात ठाणे शहरात सोमवारी (दि.६) आंदोलन करण्यात आले. ठाणे रेल्वे स्थानकजवळील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळ्यापासून ते गावेदेवी येथील जिल्हा उपनिबंधक कार्यालयापर्यंत निषेध मोर्चा काढण्यात आला होता. ‘सहकारातून मदत द्या, सावकारीतून मुक्ता करा’, ‘सावकारीमुक्त समाज आमचा निर्धार’ अशा मजकुराचे फलक आंदोलनकर्त्यांनी हातात घेतले होते. हे आंदोलन महाराष्ट्र लोकाधिकार समितीचे प्रदेशाध्यक्ष प्रसाद करंदीकर यांच्या नेतृत्वाखाली करण्यात आले. यावेळी त्यांनी उपस्थित जनसमुदायाला मार्गदर्शन करत कर्जदार आणि सावकारांच्या अन्यायकारक वागणुकीविरोधात आवाज उठवला. त्यानंतर उपनिबंधक किशोर मांडे यांनी निवेदन देण्यात आले. मांडे यांनी मागण्यांवर सहानुभूतीपूर्वक विचार करून न्याय नक्की मिळेल, असे आश्वासन दिले.

पथनाट्यातून विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन

पाताळगंगा ː रायगड जिल्हा परिषद उच्च प्राथमिक शाळा वडगाव येथील विद्यार्थ्यांना आभ्यासाची गोडी समवेत वाचन संस्कृती जोपासली जावी या उद्दात विचारांतून अल्काईल अमाईन्सच्या सीएसआर फंडातून तसेच क्रेस्ट संस्थेच्या माध्यमातून पथनाट्य हा कार्यक्रम हाती घेण्यात आला. शालेय शिक्षण घेत असताना वाचनास खूप महत्त्व असून या माध्यमातून आपणास खूप ज्ञान मिळत असते. मात्र हे पथनाट्याच्या स्वरूपात दाखविल्यास त्याचे महत्त्व विद्यार्थ्यांस कळेल आणि वाचन करण्यास प्राधान्य देतील. हा उद्देश डोळ्यांसमोर ठेवून संतोष शेटे, महेश वाळुंज, नूतन खानविलकर, पुजा ढळवी यांच्या गटांने गोष्टांग पथनाट्य सादर केले. पुस्तक न वाचणारी विद्यार्थी या पथनाट्याच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना वाचन प्रेरणा देऊन वाचनाचे महत्त्व समजावून सांगितले. विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग घेत त्यातील पत्र, वाचन घटक समजून घेतले.

औद्योगिक कामगार आणि मानसिक आरोग्य काळाची गरज

१० ऑक्टोबर हा जागतिक मानसिक आरोग्य दिन म्हणून जगभर साजरा केला जातो. मानसिक आरोग्य हा काय प्रकार आहे हेच अनेकाना अजून माहीत नाही. मानसिक आरोग्य, मानसिक स्वास्थ्य ही जागतिक पातळीवरील सर्वात मोठी समस्या बनू पाहत आहे. एका अधिकृत सर्व्हे नुसार २०३० सालापर्यंत हा जगातील एक नंबरचा आजार ठरणार आहे. त्यासाठी या विषयाबाबत जागृता निर्माण करणे, लोकांचे मनातील या विषयाबाबतची भिती दूर करणे फार जरूरीचे आहे. भारतामध्ये सुद्धा मानसिक आरोग्य हा विषय गंभीर स्वरूप धारण करीत आहे, खरे म्हणजे भारतीय संस्कृती, एकत्र कुटुंब पद्धतीमुळे जरी यासाठी थोडे सकारात्मक वातावरण आपल्याकडे असले तरी जागतिक पातळीवरील जीववेणी स्पर्धा, वाढती बेकारी, व्यायामाचा अभाव, वाढती लोकसंख्या, धावपळीचे आणि आधुनिक राहणीमानाचे नावाखाली योगसाधनेकडील दुर्लक्ष अशा अनेक कारणांमुळे तरुण, महिला, वरिष्ठ नागरिक, औद्योगिक कामगार या सर्वच पातळीवर मानसिक स्वास्थ्य समस्या गंभीर स्वरूप धारण करीत आहे. या विषयावर उपाययोजना करण्यासाठी उपलब्ध असणारी अत्यल्प वैद्यकीय तज्ञ सेवा या सर्वांमुळे हा प्रश्न अधिक गंभीर बनत आहे. औद्योगिक क्षेत्र ही या

समस्येपासून दूर राहिलेले नाही. औद्योगिक क्षेत्राचा विचार केला तर एका अधिकृत माध्यमातून केलेल्या सर्वे नुसार ७६ टक्के

कर्मचाऱ्यांनी मानसिक स्वास्थ्य समस्येमुळे त्यांचे कामावर नकारात्मक परिणाम होत असल्याचे मान्य केले आहे. परंतु त्यापैकी ५० टक्के लोकांना याबाबत चिंता वाटते, यासर्वांमुळे उत्पादकतेवर फार मोठा परिणाम होत असतो, आणि पर्यायाने देशाचे फार मोठे नुकसान होत असते. हा प्रश्न अजून जेवढा गांभीर्याने घेतला पाहिजे तेवढा व्यवस्थापनाकडूनही घेतला जात नाही, सरकार ही या समस्येकडे

पाहिजे तेवढे लक्ष देत नाही. हा प्रश्न असाच दुर्लक्षित राहिला तर भविष्यात उत्पादकतेवर लक्षणीय परिणाम होईलच पण त्यापेक्षा कामगार वर्गाला आणि त्यांचे कुटुंबियांनाफार मोठ्या समस्याला तोंड द्यावे लागेल. याकरीतच वेळीच जागृता, उपाययोजना, मार्गदर्शन, प्रशिक्षण अशा विविध माध्यम तून व्यवस्थापन आणि सरकारने तसेच समाज-सेवी संघटनांनी तातडीने पावले उचलण्याची गरज आहे. यासाठी कामाच्या ठिकाणी काम करताना उत्साहवर्धक वातावरण कसे राहील, याची काळजी व्यवस्थापने घेणे आवश्यक आहे.

कामगाराला कामातून आनंद मिळाला पाहिजे, ज्यायोगे त्याचा मानसिक तन आपोआपच कमी होईल, यासाठी आवश्यक ते प्रशिक्षण देण्याची गरज असते. औद्योगिक क्षेत्रात ताण-तणाव निर्माण होण्याची किंवा मानसिक स्वास्थ्य बिघडण्याची अनेक कारणे आहेत, त्यातील सर्वात महत्वाचे कारण म्हणजे बाजारातील स्पर्धेमुळे

व्यवस्थापनाकडून सतत मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन वाढीकरता निर्माण केला जाणारा अतिरिक्त कामाचा दबाव, अपुरी साधनसामग्री असताना सुद्धा

श्री. प्रदीप नाईक
अध्यक्ष, लायन्स क्लब अलिबाग.

कर्मचाऱ्यांकडून अधिकाधिक उत्पादनाची अपेक्षा करताना त्यांना आवश्यक त्या सुविधा न पुरवणे, सुरक्षिततेची साधने न पुरवणे हे या मागचे प्रमुख कारण आहे. यामुळे कामगारांच्या मनामध्ये फार मोठी असुरक्षितता निर्माण होत असते. त्यांचे मनावर सतत तणाव असतो. कामाचे प्रमाणात मिळणारे

वेतनमनही अपुरे असते, त्यामुळे कौटुंबिक असंतोष असतोच. त्याचप्रमाणे जेवढ कुशल व्यवस्थापन आवश्यक आहे ते सुद्धा अपुरे प्रमाणात असल्याकारणाने मानसिक ताणतणाव वाढण्यास कारणीभूत ठरत असतो. यापलीकडे जाऊन आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ज्या सेवा सुविधा किंवा सुरक्षिततेची काळजी घेतली जाते तेवढी काळजी अजूनही आपल्या देशामध्ये घेतली जात नाही. नोकरीमधली असुरक्षितता हे सुद्धा यामागचे एक प्रमुख कारण आहे. आज काम करत असताना कर्मचाऱ्यांमध्ये प्रचंड प्रमाणात असुरक्षिततेची भावना असते, वाढती बेकारी तसेच बाजारांमध्ये उपलब्ध असलेले मोठ्या प्रमाणातले मनुष्यबळ याचा विपरीत परिणाम कारखान्यांमध्ये काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या मानसिकतेवर होत असतो. या सर्वांकडे लक्ष देण्यासाठी कर्मचाऱ्यांना जे आवश्यक प्रशिक्षण देणे आवश्यक आहे, त्यांचे मानसिक मनोबल कसे वाढेल आणि कामाचे ठिकाणी सकारात्मक परिस्थिती कशाप्रकारे निर्माण होईल हे पाहणे गरजेचे असते परंतु त्याकडे आपल्या देशामध्ये जेवढ्या प्रमाणात लक्ष दिले पाहिजे तेवढे दिले जात नाही. विशेष करून लघुउद्योग आणि मध्यम स्वरूपाच्या उद्योगांमध्ये

या सर्वांचे प्रमाण हे फार जास्त आहे. यासाठी अनेक उपाययोजना करता येण्यासारख्या आहेत. विशेष म्हणजे कर्मचाऱ्यांकरता अनेक कल्याणकारी योजना राबवण्याची निश्चितच गरज आहे. त्यामध्ये कर्मचाऱ्यांना स्वतःचे घर घेण्यासाठी कारखान्याच्या वतीने कमी व्याज दारावर कर्ज उपलब्ध करून देणे, सुरक्षिततेबाबत योग्य ते प्रशिक्षण देणे, आवश्यक ती सुरक्षा साधने उपलब्ध करून देणे, त्याचप्रमाणे कामाचे तास नियंत्रित करणे तसेच कारण नसताना कर्मचाऱ्यांना आठ तासांपेक्षा जास्त तास काम करावे लागणार नाही याकडे लक्ष देणे, त्याचप्रमाणे मानसिक स्वास्थ्यासाठी विविध प्रकारच्या उपाययोजना, प्रशिक्षण आणि मनोबल उंचावणारे कार्यक्रम राबविणे याची नितांत गरज आहे. व्यवस्थापनाकडून मिळणार प्रोत्साहन ही यामध्ये फार महत्वाची बाब आहे. जे कर्मचारी उत्तम काम करतात त्यांचा सन्मान करणे, त्यांना प्रमोशन देणे त्यांना आर्थिक लाभ देणे, त्याचप्रमाणे समाजामध्ये त्यांना प्रतिष्ठेची वागणूक देणे अत्यंत महत्वाचे आहे. शेवटी हे सर्व केल्याने या सर्वांचा मुख्य फायदा हा व्यवस्थापनालाच होणार आहे. कर्मचाऱ्यांचे उत्तम मानसिक स्वास्थ थेटपणे कारखान्याच्या उत्पादनक्षमता, नफा क्षमता वाढवीत असते. कारखान्याच्या आणि आपल्या देशाच्या उत्पादकतेवर त्याचा फार मोठा सकारात्मक परिणाम

होत असतो. याच दृष्टीने याचे महत्त्व लक्षांमध्ये येऊन व्यवस्थापनाने आपल्या कर्मचाऱ्यांचे मानसिक स्वास्थ्य कसे उच्च पातळीवर राहील याकरता निश्चितच प्रथम प्राधान्य दिले पाहिजे. कर्मचाऱ्यांशी संवाद साधून त्यांच्या समस्या समजून घेणे, त्यांना व्यवस्थापकीय सहाय्य करणे नितांत गरजेचे आहे. यामुळे वाढीव उत्पादकता, वाढीव नफा कर्मचाऱ्यांचे राहणीमान उंचावणार आहे. पर्यायाने त्यांची सकारात्मकता कर्मचाऱ्यांच्या मानसिक स्वास्थ्यावर सकारात्मक परिणाम करेल. उत्तम मानसिक स्वास्थ्य प्रकृती उत्तम ठेवते, गैरहजेरी कमी करते. पर्यायाने वैद्यकीय खर्चावर सुद्धा नियंत्रण येते. कारखान्यांमध्ये एक प्रकारचे सकारात्मक वर्क कल्चर निर्माण होते, या सर्वातून एकच गोष्ट आपण लक्षांमध्ये घेतली पाहिजे ती म्हणजे आज औद्योगिक क्षेत्रामध्ये जे सुरवातीला सांगितल्याप्रमाणे ७० टक्के पेक्षा जास्त कर्मचाऱ्यांना आपल्या मानसिक स्वास्थ्याचा आपल्या उत्पादकतेवर नकारात्मक परिणाम होतो असे वाटते की संख्या कमी होऊन या समस्येवर योग्य वेळी योग्य उपाय योजना करता येईल. कर्मचाऱ्यांचे आयुष्यमान वाढेल, निवृत्तीनंतरसुद्धा त्यांचे जीवन आनंदी राहील. लायन्स इंटरनॅशनलने हेच ओळखून या विषयाला प्राधान्य दिले आहे, सर्वच सेवाभावी संस्थानी याकामी पुढाकार घेणे आता काळाची गरज आहे.

निवडक

बर्नार्ड ज्युलियन निधन

नवी दिल्ली : वेस्ट इंडिजचा महान खेळाडू १९७५ चा एकदिवसीय विश्वचषक जिंकण्यात महत्वाची भूमिका बजावणारे बर्नार्ड ज्युलियन यांचे वयाच्या ७५ व्या वर्षी निधन झाले. बर्नार्ड यांनी वेस्ट इंडिजसाठी बॅट आणि बॉल दोन्हीने महत्वाची भूमिका बजावली आणि संघाला पहिला एकदिवसीय विश्वचषक इतक्या सहजतेने जिंकण्यास मदत केली, त्यांचा विक्रम प्रभावी आहे. बर्नार्ड ज्युलियनने वेस्ट इंडिजसाठी २४ कसोटी आणि १२ एकदिवसीय सामने खेळले. कसोटी क्रिकेटमध्ये त्याने ३०.९२ च्या सरासरीने ८६६ धावा केल्या आणि ३७.३६ च्या सरासरीने ५० बळी घेतले. एकदिवसीय क्रिकेटमध्ये ज्युलियनने २५.७२ च्या सरासरीने एकूण १८ बळी घेतले. डावखुरा स्विंग गोलंदाज म्हणून तो संघाचा एक महत्वाचा भाग होता, त्याने बॅट आणि बॉल दोन्हीमध्ये महत्वाची भूमिका बजावली. १९७५ च्या विश्वचषकात ज्युलियनने श्रीलंकेविरुद्ध २० धावा देत ४ बळी आणि न्यूझीलंडविरुद्ध २७ धावा देत ४ बळी घेतले.

ऑस्ट्रेलियाची न्यूझीलंडवर मात

माऊंट माँगनूई : ऑस्ट्रेलियाचा कर्णधार मिचेल मार्श याने आपले पहिले टी-२० आंतरराष्ट्रीय शतक झळकावले. त्याच्या या शतकी खेळीच्या जोरावर ऑस्ट्रेलियाने तिसर्था सामन्यात न्यूझीलंडवर तीन गडी राखून विजय मिळवत चॅपेल-हॅडली मालिका २-० अशी जिंकली. ५० चेंडूत शतक पूर्ण करणाऱ्या मिचेल मार्शने ऑस्ट्रेलियाच्या डावाला सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत सभाळले. मधल्या षटकांमध्ये संघाने एकापाठोपाठ विकेट गावल्यानंतरही मार्शने संघाला विजय मिळवून दिला. न्यूझीलंडने दिलेले १५७ धावांचे लक्ष्य ऑस्ट्रेलियाने दोन षटके बाकी असताना ७ गड्यांच्या मोबदल्यात १६० धावा करून पूर्ण केले. मार्श १०३ धावांवर नाबाद राहिला. ऑस्ट्रेलियाच्या एकूण धावसंख्येपैकी ६० टक्क्यांहून अधिक धावा त्याने एकट्याने केल्या. बुधवारच्या पहिल्या सामन्यातही मार्शने ४३ चेंडूत ८५ धावांची महत्त्वपूर्ण खेळी केली होती. शुक्रवारचा दुसरा सामना पावसांमुळे रद्द झाला होता. दरम्यान, या तिसऱ्या सामन्यात नाणेफेक हरच्यानंतर प्रथम फलंदाजी करताना न्यूझीलंडचा संघ ५० षटकांत ९ बाद १५६ धावसंख्येपर्यंत मजल मारू शकला. सलामीवीर टिम सायफ्टीने सर्वाधिक ३५ चेंडूत ४८ धावा केल्या.

जिल्हास्तरीय शालेय योगासन स्पर्धा

म्हसळा : जिल्हास्तरीय शालेय योगासन स्पर्धेचे आयोजन म्हसळा तालुक्यातील मेंढडी येथे अठरागाव आगरी समाज सामाजिक समग्रगृहात उसाहात पार पडले. या स्पर्धेत जिल्हाभरातील विविध शाळांतील १०० विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. स्पर्धेत योगासने, शरीरसौष्ठव व मानसिक एकाग्रतेचा अद्वितीय संगम पाहायला मिळाला. स्पर्धेच्या उद्घाटन महादेव पाटील यांच्या उपस्थितीत झाले. स्पर्धेचे पंच म्हणून उत्तम मांदारे, संतोष महाडिक, मानसी मांदारे, सागर शितकर, चैताली पाटील, विशाखा गौतडे, निशा पाटील, दिव्या खोत, भाविक खोत, यामिनी दिघे, सुरज पाटील, प्रशांत देशमुख यांनी बहुमोल सहकार्य केले.

भारताने पाकिस्तानला लोळवले

सलग बारा वेळा उडवला धुव्वा | विश्वचषकात पाचव्यांदा चारली धूळ

। कोलंबो । वृत्तसंस्था । आयसीसी महिला विश्वचषकातील सहावा सामना भारत आणि पाकिस्तान महिला क्रिकेट संघांमध्ये येथील आर प्रेमदासा स्टेडियमवर खेळवण्यात आला. या सामन्यात भारताच्या महिला ब्रिगडेने निर्बिवाद वर्चस्व राखत ८८ धावांनी विजय मिळवला. यासह भारतीय संघाने स्पर्धेतील सलग दुसरा विजय मिळवला असून पाकिस्तानला मात्र दुसऱ्याही सामन्यात पराभवाला सामोरं जावे लागले आहे. विशेष म्हणजे भारतीय महिला

संधीचा फायदा घेत निर्धारित ५० षटकात सर्वबाद २४७ धावा केल्या. यादरम्यान भारतीय संघाच्या एकाही फलंदाजाने अर्धशतकी खेळी केली नसली तरी सर्व फलंदाजांनी उपयुक्त खेळी केली. संघाकडून हसीन देओलने सर्वाधिक ४६ धावा केल्या. तर ऋचा घोष (३५), जेमिमा रॉड्रिग्स (३२) प्रतिका रावल (३१) यांनीही छोटेखानी खेळी केली. तर गोलंदाजी पाकिस्तान कडून डीयाना बेगने सर्वाधिक ४ तर सादिया इकबाल आणि फातिमा सना यांनी प्रत्येकी दोन-दोन

या सामन्यात पाकिस्तानची कर्णधार फातिमा सनाने नाणेफेक जिंकून भारतीय संघाला प्रथम फलंदाजीचा आमंत्रण दिले. यानंतर भारतीय महिला संघाने मिळालेल्या

हरजस सिंगचे त्रिशतक

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था । ऑस्ट्रेलियन क्रिकेटपटू हरजस सिंगनं न्यू साउथ वेल्स प्रीमियर क्रिकेट स्पर्धेत खळबळ उडवून दिली. हरजसच्या स्फोटक फलंदाजीमुळे त्याने ५० षटकांच्या सामन्यात त्रिशतक केले. त्यानं फलंदाजी करताना १४१ चेंडूंचा सामना केला आणि एकूण ३५ षटकार मारले. हरजसने शनिवारी सिडनीविरुद्धच्या वेस्टर्न सबर्स सामन्याच्या दुसऱ्या फेरीत ही ऐतिहासिक कामगिरी केली. तिसऱ्या क्रमांकावर २० वर्षीय हरजस सिंग फलंदाजीला आला. पहिल्या काही चेंडूंवर स्थिरावल्यानंतर हरजसनं चौकार आणि षटकारांचा वर्षाव केला. हरजसनं प्रथम ३३ चेंडूत अर्धशतक पूर्ण केलं. अर्धशतक पूर्ण केल्यानंतर तो काही काळ मंदावला, परंतु नंतर ७४ चेंडूत शतक पूर्ण केल्यानंतर जणू काही त्यानं मैदानात चौकार-षटकारांचा पाऊस पाडला. ३५ षटकार आणि १२ चौकारांसह विक्रमी खेळी : हरजस सिंगनं ३१४ धावांच्या खेळीत ३५ षटकार आणि १२ चौकार मारले. परिणामी त्यानं केवळ षटकार-चौकारांच्या मदतीनं २५२ धावा केल्या. हरजसची स्फोटक फलंदाजीचा अंदाज त्याच्या दुसऱ्या शतकावरून काढता येतो ७४

चेंडूत शतक केल्यानंतर त्याचं तिसरं शतक १३२ चेंडूत झालं. तो शेवटच्या षटकात ३१४ धावांवर बाद झाला. अशाप्रकारे, हरजसच्या स्फोटक फलंदाजीमुळं वेस्टर्न सबर्सनं ५० षटकांत ५ बाद ४८३ धावांची मोठी धावसंख्या उभारली.

पाकिस्तानी खेळाडूंना मोठी शिक्षा

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था । आशिया चषकात भारत विरुद्ध पाकिस्तान यांच्यातील सामन्याकडे यंदाही जगाचे लक्ष लागले होते. पहलगाम दहशतवादी हल्ल्यानंतर भारत आणि पाकिस्तान यांच्यातील तणाव वाढला होता, भारताने एअर स्ट्राईक करत पाकिस्तान हद्दीत घुसून दहशतवाद्यांचा खात्मा केला. त्यामुळे, चवताळलेल्या पाकिस्ताननेही प्रतिहल्ला करण्याचा प्रयत्न केला. दरम्यान, या युद्धजन्य परिस्थितीमुळे दोन्ही देशाकडे जगाचे लक्ष लागले होते. त्यातच, भारताने पाकिस्तानसोबत क्रिकेट खेळू नये, असाही सूर यानिमित्ताने समोर आला. मात्र, बीसीसीआयने परवानगी दिल्याने अखेर भारत विरुद्ध पाकिस्तान सामना झाला. आशियाच चषकातील तिन्ही सामन्यात भारताने पाकिस्तानला

पराभूत केल्यानं पाकिस्तानी चाहते आणि पीसीबी देखील पाकिस्तान संघावर नाराज झाली आहे. भारताविरुद्ध एकाही सामन्यात पाकिस्तानी संघाला विजय न मिळाल्याने पाकिस्तान क्रिकेट बोर्डाने टीम पाकिस्तानविरुद्ध काही महत्वाचे निर्णय घेतले आहेत. भारताविरुद्धचा पराभव जिह्वाही लागल्याने पीसीबीने टीम पाकिस्तानमधील खेळाडूंना झटका दिला असून त्यांचे अनापत्ती प्रमाणपत्र म्हणजेच निलंबित केले आहे. पाकिस्तानी मिडिया रिपोर्ट्स अन् नेथील क्रीडा पत्रकारांकडून ही माहिती समोर आली आहे. एनओसीचा अर्थ असा आहे की, आता पाकिस्तानी खेळाडूंना देशातीलबाहेरील कुठल्याही टी-२० स्पर्धेत किंवा प्रॅचॉईजी लिंगामध्ये सहभाग घेता येणार नाही. त्यामुळे, पाकिस्तानी खेळाडू आता विदेशातील टी-२० स्पर्धेला मुकणार आहेत.

आदित्यने केली सर्वाधिक १३ गुणांची कमाई | ९ व्या मिनिटालाच जयपूर पिंग पँथर्सचा ऑलआऊट

पुणेरी पलटनचा जयपूरवर विजय

। चेन्नई । वृत्तसंस्था । प्रो कबड्डी लीग २०२५ स्पर्धेच्या १२ व्या हंगामातील ६३ वा सामना पुणेरी पलटन आणि जयपूर पिंग पँथर्स या दोन्ही संघांमध्ये पार पडला. मोहित गोयतने २ गुण घेत पुणेरी पलटनला हा सामना ४१-३६ च्या फरकाने जिंकून दिला. चेन्नईतील एसडीएटी मल्टीपर्वज स्टेडियममध्ये पार पडलेल्या या सामन्यात पुणेरी पलटनकडून आदित्य शिंदेने सर्वाधिक १३ गुणांची कमाई केली. तर पंकज मोहितेने

८ गुण कमावले. जयपूर पिंग पँथर्सकडून अलीसमादीने सर्वाधिक २२ गुणांची कमाई केली. त्याने एकट्याने पूर्ण जोर लावला. या सामन्यातही पुणेरी पलटनचा कर्णधार अस्लम इनामदारचा सुरुवातीच्या ७ खेळाडूंमध्ये समावेश करण्यात आला नव्हता. पहिली चढाई करण्यासाठी आलेल्या पंकज

मोहितेने १ गुण घेत पुणेरी पलटन संघाचं खातं उघडले. तर जयपूर पिंग पँथर्सकडून अलीसमादीने १ गुण घेत संघाचे खातं उघडले. पूर्वार्धातील ९ व्या मिनिटाला पुणेरी पलटनने जयपूर पिंग पँथर्सला पहिल्यांदा ऑलआऊट केलं. यासह १२-६ गुणांसह ६ गुणांची आघाडी घेतली. उत्तरार्धातील सुरुवातीच्या १० मिनिटात जयपूर पिंग पँथर्स संघाचा बोलबाला पाहायला मिळाली. सुरुवातीच्या १०

मिनिटात जयपूरने १३ तर पुणेरी पलटनला अवघे ५ गुण घेता आले. यासह गुणसंख्या ३०-२५ इतकी होती. पलटनकडे अवघ्या ५ गुणांची आघाडी होती. शेवटची ५ मिनिटे शिल्लक असताना पलटनकडे अवघ्या १ गुणाची आघाडी होती. जयपूर पिंग पँथर्सने १३ गुणांची आघाडी भरून काढत गुणसंख्या ३३-३३ ने बरोबरीत आणली. शेवटच्या चढाईत मोहित गोयतने २ गुण घेत हा सामना ४१-३६ ने जिंकून दिला.

निषाद-सिमरनने जिंकले सुवर्ण

नवी दिल्ली : भारतीय खेळाडूंनी वर्ल्ड फॅरा थलेटिक्स चॅम्पियनशिपमध्ये शानदार कामगिरी करत पदकतालिकेत भारताला चौथ्या स्थानावर पोहोचवले आहे. निषाद कुमार आणि सिमरन शर्मा यांनी सुवर्ण पदक मिळवत भारताच्या विजयाच्या यादीत नवा अध्याय जोडला. याशिवाय प्रीती पाल आणि परदीप कुमार यांनी कांस्य पदक पटकावले. दिल्लीच्या सिमरन शर्माने महिलांच्या १०० मीटर टी-१२ स्पर्धेत ११.९५ सेकंदांची वैयक्तिक सर्वोत्तम कामगिरी करून सुवर्ण पटकावले. टी१२ गटात दृष्टीदोष असलेले खेळाडू भाग घेतात. २५ वर्षीय सिमरनने आपल्या गाईड उमर सैफी यांच्यासोबत धाव घेतली.